

A'
CSASZARI ÉS KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 13.

Költ Bétsbenn, Böjt Előhavának (Februárus) 15-dik
napján 1803-dik Esztendőben.

B é t s.

Tekintvén Felséges Urunk, Görög Úrnak a' nevelésben mutatott szerentsés próbáit, valamint szinte egyéb szembetűnő érdemeit is, azzal akarta eránta való Felséges bizodalomát megmutatni, hogy második szülött Fiának Fő Hertzeg Jó se f Ö Királyi Hertzegségének nevelését rá bízni méltóztatott.

Görög Úrnak illy nagy megtiszteltetése, fontos kötelelességekkel vagyon öfzve kötve, melyeknek, és a' benne helyheztetett Felséges bizodalomnak, hogy vóltaképpen megfeleljen, szükség, hogy minden igyekezeteit egyedül ezen

N

Nevelés szent ízeljainak elérésére fordítsa. Ezen túl tehát megszűnnek a' Magyar Hírmondó körül tett dajkázkodásai, 's 14 esztendeig tartott sok szíves fáradozásai.

Eppen most esett értésünkre, Ó Felségének, a' Magyar Kurír esedező Írására adott kegyes válasza, melly szerént a' Magyar Kurír Szerzőjéhez Detsy Sámuel Orvos Doctorhoz tartozunk, mostani Érdemes Olvasóinkat igazítani, kinek kötelesek vagyunk, a' Felsőség parantsolatjára, Praenumeránsaink neveit által adni, minthogy a' Magyar Hírmondó a' jövő hónapnak, az az Mártziusnak végével egéizen megfog szünni. Mártziuson túl tehát, az az a' még hátra lévő három hónapokban, Magyar Hírmondó helyett Magyar Kurír fog járni, és ezen nevezet alatt fog a' Magyar Újság, azután is folytatatni.

*Lemberg*ből Jan. 26-dikán. A' múlt napokban úgy tetfzett, mintha egy kevésbé enyhült volna a' kemény hideg. Ma ismét ollyantsikorgós idő leve, hogy alig lehet kiállani. Egy fa alatt sok tsókák találtattak, mellyeket a' hideg annyira elgyalázott, hogy a' földre lehullottak. A' fergegben, a' külső városokba széltiibe bójárnak az éhes farkasok, kivált éjjelenként. Félve megy ki miattok az ember a' házából is. Ez előtt négy nappal a' strázsára kiállott katonát is megtámadta egy illyen éhes farkas. A' strázsza bátran ellene állott a' dühös vadnak, 's bajonnetjával a' földre ejtette. Bátorságáért jutalmat, 's azon fellyül még jó áldomásra valót is kapott. — Sok embereket megvett a' hideg. A' Tarnopoli körületben 8 illyen ember, a' gondos utánna va-

ló járás által vizsgálta jött az életre. Majd mindennap újabb szomorú híreket hallunk a' fagyva talált emberek felől. Közönségesen tudva van, hogy ennek nem csak a' kemény tél az oka, hanem az is, hogy az itt lévő lakosok mód nélkül izzák a' pályinkát, 's az által belső tüzet érezvén, úgy mennek a' hidegnek, mint a' vak légy, 's észre se veszik, hogy egyszer elalussanak, 's a' hideg miatt megmerevednek.

Magyar Ország.

Zemlín Jan. 27-dikén. A' Jantsárok Feje, és Jussum Aga újratámad egymással, a' minnek, félő, hogy rosz következése ne legyen. Jó szerentse, hogy a' Bairám nevű Innep, melyet a' Törökök tsendességben szoktak megülni, békövetkezett: mert a' két egymásra horgoló Felekezet megmérkőzött volna egymással. Mindenki köpi a' markát, 's készül, hogy az említett Innep után öltözve tsapjon egymással. Megváltik, mellyik rész bányája meg, hogy fegyverhez nyúlt. Minden esetben nyughatatlanságára vagynak az ilyen legénykedések a' Fényes Portának, és a' tsendességet megháborítják. A' mi a' dolgot még nevezetesebbé, és a' Nagy Úrra nézve félelmessebbé teszi, ez az, hogy Jussum Agával sokan tartanak a' Jantsárok között, kik arra fordítván a' köpönyeget rendszerént a' honnan a' szél fú, csak a' magok hasznát vadászik, és azon vagynak, hogy az említett Aga tétessék Belgrádi Basává.

Rátzkevi Jan. 28-dikén. Szerentsétlen történet esett nálunk Januarius 22-dikén, melyet a' múlt esztendőben Augustus 24-dikén történt nagy tűz által okozott veszedelem következésének le-

het tartani bizonyos tekintetben. Megérdemli, hogy másoknak tanúságára közre botsáttassék. A' fellyebb említett Jan. 22-dikét követő éjtzakán, egy egész ház nép kiholt városunkban. A' már említett, sokakat szegénységre jutatott égés után, tsak hamar békövetkeztek az essözések, 's e' miatt sem vétethettek hamar fedél alá a' pufzta falak, mellyeket az esső, a' mint könnyen képzelhetni, nagyon általjárt, 's mind a' padlások, mind a' falak magokba vették a' sok nedvességet. A' tél azután békövetkezővén, fűteni kéntelenítették a' lakosok nyakra före téltúl befedett házaikat. A' fellyebb írt napon, egy ide való ember jól berakott a' kementzéjébe, a' múlt tűzkor félig megégett fából éjtzakára. Nyersfát is raktak bé a' kementzébe száradni, 's azután a' száját bétsinálták. A' háznép lenyúgodott. A' száradni való fa tüzet kapott, 's fojtva emésztdőyén, olly gözt botsátott a' házba, melly miatt mind a' Gazda, mind négy szép leány-gyermeki megfuladtak reggel vírradóra. Ezen szereztsétlen halál okait, a' helyben lévő Orvos, és Seb Orvos, valamint szintén Pest Vármegye Orvosa is vizsgálóra vévén: abba állapotak meg, hogy a' kementzében megfojtva emésztdött fa gőze okozta, melly miatt az embereket a' guta ütés szokta érni, éppen úgy mint a' pintzébe forró must fojtó szefze miatt. Megjegyzést érdemel itt az, hogy a' Gazda Felesége már annak előtte is beteges volt, még is megmaradt életben. A' hozzáértők azt adják ennek okául, hogy ez mivel beteges volt, az órát a' vánkosba eltakarta, következőképpen nem szívhatott bé annyi rozsfz levegőt, mint a' gyermekei és férje. Az életben

maradt afzszony azt beszéli, hogy öleesvén az ágyról, a' férje feltette éjtszakának idején; azután pedig egy padhoz dülve lerogyott a' Férj lábáról, és úgy holt meg. Egy 18 esztendőös leánya, érezvén a' roszsz gözt, ki akart a' szobából menni: de az ajtónál eldült. Nem segíthetett a' beteges erőtelen Anya kedves leányán! Ez a' leány minden ruháját letépte kinyában magáról.

Más különös környülállás is nevezetessé teszi ezen történetet. A' Gazdának egy leánykája, másnál lakott. Estve haza ment beteges Szülője látogatására. Éjtszakára otthon maradt, és az Anya mellé lefeküdt az ágyra, 's ott megholt. Ez az egy környülállás eléggé mutatja, hogy hibás állítás volt az, hogy ezen ház népet valamelly mérges eledel fosztotta volna meg életétől.

Ez a' szerentséilen eset taníthatja mind azokat, kik a' fűtésbe vigyázatlanok, hogy ha éjtszakára fát raknak a' kementzébe, nem kell a' száját nagyon bédugni, hogy ha történetből tüzet kapna is a' fa, szabadon égvén, a' gőz ki-mehessen, 's veszedelmet ne okozhasson.

Erdély Ország.

Szeben Jan. 23-dikán. Ő Császári Királyi Felsége, méltóztatott Generálmajor Báró Szentkerefzti András Ő Excellenziaját, az ellenség ellen kimutatott különös vitézségére, és más nagy érdemeire való tekintetből, a' Theresianum katonai Rend Kerefztével, és az azzal egygyütt járó 500 forintból álló esztendei fizetéssel megfizetni. Januárus 16-dik napján adta általitt kom-mendérozó Generális, Fegyver Tármester Gróf Mitrovszky Ő Excellenziaja, a' Császári Kirá-

lyi kegyelmességnek ezen jelét, a' vitéz Bárónak, a' Fő Tiszti sereg jelen létében.

Fő Tisztelendő Kánonok Hene Ferentz Urat, a' Károly Fejérvári Seminárium Prefectusát, ki- nek a' Minerák esméretében szerzett ritka tudománya a' tudós világ előtt esmeretes, a' Jenai Universitas, Mineralogia tudománya gyarapítására tzelező tagjai száma közzé bévenni méltónak ítélte.

Olasz Ország.

Génua Jan. 22-dikén. Itt annál egyéb Újság nints, hogy a' Frantzia hajós sereg kiindult Sz. Domingó felé Kontra Admirális Bedon vezérlése alatt. Mit volt mit tenni a' szegény Lengyeleknek, mellyekből áll nagyobb részént a' sereg? Isten hírével hajóra ültek, 's tsendesen elvárják, mint fogadják a' Feketék őket Sz. Domingóban. — Toulonból hasonlóképpen kievezett más sereg, ugyan azon tzeleből.

Májlánd Jan. 24-dikén. Tegnap tétetett közönségessé az Olasz Országai Respublika Elölülő-jének az a' végezése, hogy minden Szerző tartozik felelni arról, a' mit nyomtatásban világ eleibe botsát. Ki van téve különösen, hogy senki a' Státusban lévő Vallást, az Igazgatást, és Kormányfzék tagjait sértegetni ne mérészelje, valamint szinte azon Státusekat is, mellyekkel jó egygyetértésben van a' Respublika. Ki ki köteles nevét alá írni munkájának. Ha valaki, nevét el akarja titkolni, 's úgy tefz közönségessé valamit, a' könyv Nyomtatója szöllíttatik meg azért 's a' t.

Német Ország.

Bidlystok új Pruszfiában fekvő városból a' következőket írják. „Különös történeteket

értünk a' múlt (Januárus elein) napokban. A' tél melly itt rendszerént hamarabb be-
szokott állani, mint a' délre fekvő tartományok-
ban, eleinte igen lágy volt. Hó pedig még mind-
eddig is (Jan. 13-dikáig) olly kevés esett, hogy
a' szántó földeket is alig lepte bé. Az esztendő
kezdetével hidegebb hidegebb kezdett lenni, 's
Januárus 2-dik napján 21 grádusnyi hideg volt
nálunk. Azután két nappal, ismét meglágyult az
idő, 's az eső esett. Jan. 6-dikán egyszerre
olly hideg lett, hogy alig állhattuk ki. Januári-
us 7-dikén és 8-dikán hirtelen föld indulást ta-
pasztaltunk. Fából épült házaink szint' úgy tán-
tzoltak a' nagy rázkódás miatt. Egy kevésbé
megszűnt a' föld rengése: de reggel 4 óra tály-
ban még irtóztatóbb volt a' föld indulás. Más
nap Észak felől délre egyenes lineában megha-
sadt a' föld felső része városunkban; a' mit nem
csak a' föld indulásnak lehet tulajdonítani, ha-
nem a' mindég nagyobbodó hidegnek is. Har-
madikszor is tapasztaltatott, még pedig nagy
erőben a' föld' indulás. Majd megvette azom-
ban a' lakosokat az Isten hidegje, ollyan ke-
ményen viselte magát az idő. Szél nem fűt,
és csak akkor morgott Észak felől, mikor a' leg-
utolsó föld indulást tapasztaltuk. Egygyik egy-
gyet, másik mást mond ezen történet okáról. A'
házak itt körül belől egymásra rakott, és öszve
foglalt gerendákból állanak: és csak annak kö-
fönhetjük, hogy nyakunkba nem szakadtak.

Ulma Febr. 3-dikán. A' Bavária V. Feje-
delem megtiltotta volt egész Sváb kerületben ju-
tott birtokaiban a' vadászatot. Újjabb rendelé-
se szerént megengedte, hogy a' Tisztviselők, Föl-

des Urak, bizonyos taksa letétele mellett megválthatják ismét ezen szabadságot, addig, a' meddig tetszik.

Frantzia Ország.

Toulon Jan. 17-dikén. Végaszalhatatlannak látszik Bonapárté húga, megholt Generális Leclercnek Felesége, kedves Férje halálán. Eleibe küldődött Generális Lauriston, ki Párisba kíséri.

Páris Jan. 28-dikán. Generális Lannes, a' Lisbonai Királyi Udvarnál volt rendkívül való Követ és tellyes hatalmú Minister, audientzián volt az első Konzulnál, kitől azt a' rendelést vette, hogy térjen vissza Lisbonába elébbeni foglalatosságának folytatására, nevezetesen, a' mint a' múlt esztendőben is tselekedett, arra vigyázzon, hogy a' Frantzia Respublikának Portugalliával való kereskedése minél jobb lábra állíttassék. Kijelentette Bonapárté azt is egyszerűsmind ezen heves természetű Generálisnak, hogy meg van elégedve G. Lannes maga viselésével.

Páris Jan. 30-dikán. A' Kormányfőék mostanában tett nevezetes végezése ezeket tartja. „Fontainebleauban fog felállíttatni egy különös katona Oskola. Az ebben tanuló katonák szolgálatjok, attól az időtől fogva kezdődik számíltatni; midőn a' Bataillion Oskolába bévétetnek. Legalább tizenhat, vagy legfellyebb 18 esztendőseknek kell lenni a' bévétetendő tanulóknak, azomban az is megkívántatik bennek, hogy jó termettel, 's egészséges testel bírijanak. A' filegrán alkotású ifjak, meg nem ütik a' mértékét, bár akármelly nagyra nyúltak is fel. Húsz esztendősek korokban kilépnek a' tanulók ezen

Oskolából. Ezen katona ifjaknak már az előtt kell tanulni valamelly Lycaeumban. Az illyeknek közzül azok tarthatnak számot arra, hogy Oskolai jutalmak, (stipendiumok) által segítsenek, kiknek szüléik 1200 livra fizetésére kötelezik magokat. Mind az illyen jutalmat nyerő, mind a' többi tanulóknak megkívántatik, hogy a' Számvetésben, geometriában, írásban otthon legyenek, 's fundamentomosan értsék született nyelveket. A' tanulók két Bataillicnra osztatnak fel, és kilentz Kompániára. Minden Kompánia Alltisztek által igazgattatik, kik magok az ifjak közzül választatnak. A' bévett katonás ifjú köteles 6.hónapig gyakorolni, 's tanítani az újjakat, és minekelőtte kilépne ezen Oskolából valamellyik, kettőt tartozott már az előtt a' katonai gyakorlásra tanítani. Elztendő múlva mindenik ifjúnak hozzá kell szokni a' kommandérozó hanghoz annyira, hogy egy egész osztály állásának, fordulásának, 's fegyver forgatásának igazgatásához értsen. Két elztendő végével úgy szoktattatnak, hogy egész Batailliont is tudjanak kommandérozni, mind a' katonai rend elintézésére, mind a' katonaság mozdulására nézve. Gyakoroltatni fognak, az ágyúzás mellett is, valamint szinte abban is, hogy kell a' sereg szárnyát igazgatni, 's azzal az elenséget megtámadni. Ezen kívül megtaníttatnak azokra is, a' mellyek a' vár vívó, vagy oltalmazó tanyák, sántzok, farkas vermek, védelmező sorompók, tzölöppök készítésére, azoknak jól leendő intézésére, a' minák ásására 's a' t. megkívántatnak. Minden héten háromszor mennek a' rajzolóknak Oskolájába, a' hol a' tartomá-

nyok, és külömb külömbféle erősségek, papiros-ra való levevésére és lerajzolására szoktattatnak. A' második elztendőben magok próbálják, nem úgy mint az eleikbe adott festésen, hanem úgy a' mint valósággal van, a' mészsziségek felvevését, valamelly vidék lerajzolását, és az ide megkívántató eszközökkel való élést. Napjában egyszer halgatnak geographiát tanító letzkét, ugyan annyiszor kötelesek a' históriákat is halgatni napjában. Az első elztendőben, a' mi az olvasást illeti, az azon históriai munkáknak tanulásában áll, mellyek a' leghíresebb Nemzeteknek, legnevezetesebb Vezéreit adják elő. A' második elztendőben már, mélyebben ereszkednek a' tanulók a' históriák olvasásába, 's az ütközeteknek, tsatáknak állását tanulják. Egy héten háromszor Mathematika letzkéket is halgatnak, a' hol főképpen abban gyakoroltatnak, hogy kell az az előtt tsak közönségesen tanult számvetést (calculust) haszonra fordítani, és annak a' tábor helyek kimérésében, meghatározásában hasznát venni. Ki ki maga tartozik magát fizetéséből ruházni. 's a' t.

Tsak nem egész Páris náthás mostanában, a' mint az onnan érkezett tudósítások tartják. Egész Famíliák is feküsznek belé, 's némelyeket úgy megtsigáz, hogy elzeken is alig vannak. Ez ellen, kívált a' téli napokban járván nyavalya ellen nem igen hasznos a' felette kivágó kaputrok, sem a' fedetlen fővel az útfázakon való sétálgatás.

Páris Jan. 31 dikén. Úgy hallatik, hogy polgár Otto helyet, ki nem akarta vállalni az egyesült Amerikai Státusoknál leudó Követséget,

Generális Bernadotte küldődik Amérikába, ki már készül is a' hofzszú úthoz.

Anglia.

London Jan. 17-dikén. A' mint előre is lehetett gyanítani, vízfzaz evezett Carthagena felé az a' Portugalliai hajós sereg, melly nagy költségen készült el, és a' rabló Afrikai tolvajok ellen kiindúlt, de a' kikkel nem mert öfzve akasztani. — Szinte így megváltozott a' Madritti Udvarnak a' tzelja, hogy az Anglusok hagyják oda Hondurás Amérikai tartományt. Küldetett ugyan egy Spanyol Tiszt Hondurásba, de az még tsak nem is báterködött azt jelenteni, hogy az Anglusok onnan takarodjanak ki: hanem tsak azon igyekezik, hogy a' múlt hadakozás alatt esett rendetlenségek, és a' két Nemzet között esett zürzávarok helyre hozattassanak, és hogy az egygyetértés arra a' lábra állítassék ismét, mellyen völt az a' múlt hadakozás előtt.

London Jan. 18-dikán. Úgy hírlelik, de a' mi még nem egészen bizonyos, hogy a' Spanyol Udvar megengedte, a' Frantzia Kormányfzéknek, hogy Minorka szigetébe 5000-ből álló Frantzia sereg evezhessen. — Új Yorkból írják, hogy valamelly Dánus kereskedő egygyetértett a' Sz. Domingói zenebonás Feketékkel, 's azokat elésséggel tartotta. Élzre vévén a' Frantziák, üzöbe vették a' kereskedőt, de a' ki jókor elillantott, 's Sz. Tamás szigetébe vette magát. Utánna eveztek a' Frantziák egész a' szigetig, és a' Komendánstól kívánták, hogy az embert adja ki: de a' ki azt felelte, hogy ő ezen kívánságot semmi okon sem tellyesítheti.

London Jan. 22-dikén. Az Anglus Újság Írók széltebe írnak egymás ellen, a' fzerént a' mint egygyik egy, másik más oldalról veszi fel a' dolgot. Némellyek ezek között azt írják, hogy az a' 36 millióból álló piásztter, mellyet a' Ministerium kíván a' Fényes Portától, tsak némű némű megjutalmaztatása az Anglusok fáradozásainak, és a' Nagy Úr eránt tett sokszori szolgálatinak, és olyan igasságos kívánság, melly ellen kifogást se lehet tenni. Mások ellenben azt mutogatják, hogy ámbár a' Fényes Porta sokat köszönhet Angliának: mindazáltal nem egygyez a' meg az Anglus nagy lelkűséggel, hogy pénzen fizettesse meg szolgálatját, és nem veheti fel azt a' szomorú példát semmi tekintetben is a' követésre, a' mi tsak mostanában történt, Hollandiában és Helvétziában. Nagyobb ditsőségére szolgál az Anglus Nemzetnek az, hogy a' maga haszna vadászása nélkül segített a' Török Portán: mint ha a' Dívántól nem tudom mennyi piászttert nyerne. Sokkal nagyobb hasznára lesz az Angliának, ha a' Fényes Porta olly kereskedésbeli szabadságot ad, a' melly mind a' két Félnek használni fog. 's a' t. — Londonhoz nem meszle fog felállítatni egy olyan Intézet, mellyben az ifjú katona Tisztek neveltetnek, és a' mellyre még kívántató költségre 200,000 font sterlingből álló summa kívántatik.

Orosz Bírodalom.

Petersburg Jan. 14-dikén. A' Gazdaság javítására tzelező társaság, pompáson tartotta fundáltatásának napját a' múlt December 11-dikén. Sok jutalmak osztattak ki azok' számára, kik találmánnyaik által igyekeztek, minél több hasz-

not hajtani a' közönséges életben. — Altaljában szölván a' roppant Orosz Birodalómban nagy lépések tétetnek a' szükséges esméretek terjesztésére mostanában, és hogy nagyobb híre van azon törekedéseknek, mellyek első Péter Császár alatt nagy számmal, és előmenetellel tétettek, talán csak az az oka, hogy azok vólták az első, de a' mellyeken mostanában nagy javítások tétetnek.

Nem csak azon törték a' fejeket az emberek közöttül némelleyek, még a' régibb időkben is, hogy lehetne a' levegő égbe a' madarak módja szerént felreppenni, hanem az is megfordúlt elméjekben, hogy a' jégből való építéssel próbát kellene tenni. Meglehet hogy nem csak a' jég szép színe, hanem a' természet vizsgálása eránt vonzó szeretet is ösztönözte ezen próba tételt. 1740-dik esztendőben Maynerts nevű Hadnagy Lubeckában igen szép próbát adott a' jégből való öszve rakás által. Az említett materiából, hét lábnyi hofszúságú, és olly szép állású oroszlánt formált, hogy a' legjobb Képfaragó se találta volna fából is jobban. Az oroszlánt körül vette jég sán tzokkal, mellyekre 5 ágyút állított, és egy strázsálló katonát hasonlóképpen jégből. Petersburgban még többre vitték a' próbát. Egefz palotát építettek jégből, még pedig díszes palotát, hogy annak csak a' vólt híjja, hogy a' meleget nem állhatta ki. Alexei Danielovits tsinálta az egész plánumot, mellynek végre hajtására Anna Császárné elég költséget adott. Jól szolgált az idő 1739-ben a' tziel elérésére. A' Császárné téli palotájával által ellenbe állíttatott fel a' jégépület, még pedig a' Néva vizén. Könnyű vólt a' nagy

hidegben építeni. Tzémentre nem volt szükség: mivel csak hideg vízzel öntötték le az egymásra rakott négy szegeletű jég darabokat, 's úgy öszve állottak mint annak a' rendi. Egy kitsinyt szabadkozott a' fundamentom a' hamar lágyúlt idő miatt. Azután jobb helyet választottak az építők, 's annyira vitték a' dolgot, hogy 52 lábnyi hosszúságú, 16 lábnyi szélességű palotát ragasztottak. Szint úgy voltak a' palotában székek, kanapék, asztalok, 's a' t. mind jégből. Elöl az épületet szép oszlopok, pyramisok ékesítették, mind az említett materiából. Hasonló készületű ágyúk is voltak a' palota előtt kifüggezve. Egygyel közzülök próbát is tettek, 's a' mint szokás megtöltötték. Egy vastag deszkát által lyukasztott a' belőle kilőtt golyóbis: azonban a' jég ágyú a' kilövés után nem csak el nem romlott, hanem meg se hasadt. 1770-ben is próbát tettek Petersburgban az ilyen építés által. Orloff építette ekkor a' jég palotát, mellyben Anna Királyné fényes bálokat adott, és a' mellyben Hertzeg Gallitzinnak kellett ellakni, a' Császárné parantsolatjából, lakadalmát. —

E l e g y e s L e v e l e k .

Bizonyos, közönséges hasznú, 's Német nyelven írt Tudósításból olvashatni, hogy a' Magyar Hazában tudnak a' lakosok magokon akkor is segíteni, mikor káposzta (a' Magyar kedves eledele) nem terem, az által, hogy a' tököst megtisztítják a' külső héjjától, 's darabokra szelvelvén, meggyalúlják annak rendi szerént, és úgy savanyítják bé. Egy rangba helyhezteti az említett Tudósítás a' savanyó tököst a' káposztával, és azt tartja, hogy nehéz, ízére nézve a'

kettőt egymástól megkülömböztetni. Az igaz, hogy néhol, bésavanyítják a' tököt: de tsak akkor, mikor még zöld, és tsak ugyan van egy kis külömbség a' magyarosan főtt káposzta, és savanyított tök között. — Ha a' jó Magyar Gazda-aszfzony ki akarna tenni magáért, rá se nézne a' savanyított tökre, ha káposztát tehetne fel az asztra.

Stocholm Jan. 21-dikén. A' Svétziai Királyi Felség, sokat érő, drága kövekkel, gyémántal kirakott piksist ajándékozott Frantzia polgár Sebastíaninak, kinek az első Konzul útasítása szerént intézett hathatós közbenvetése állította fel, a' Svétziai Király, és Tripolis közt való egygyetértést. — Némelly tsetse betse portékák, melyek az Aszfzonyi öltözetek módi darabjaihoz nagy számmal töldattak, megvóltak tiltva 1794-dik esztendőben Királyi parantsolat által, mint olyan dolgok, melyek nélkül el lehet lenni. Megvólt tiltva nevezetesen az Aszfzonyi Fő ékeségek közt, a' nagy, pemet forma toll bokré. táknak hordozása: de a' mellyet ismét szabad viselni, a' kinek tetszik, és a' kitől kitelik.

Koppenhága Jan. 25-dikén. Megkettőztetett igyekezettel közelítenek az Északi Státusok a' belső boldogság felé. Mindenütt ápolgatja a' tsendesség a' jó igyekezeteket, orvosolja a' zürzavaros időkben vett közönséges sérelmeket, 's eleveníti a' mesterségeket és kereskedést. Legközelebb azt bírta a' Dániai Király, a' kereskedeésre és mesterségek gyarapítására ügyelő Kollégiumra, hogy 4 esztendők elforgása alatt olyan szállító hajók építtessenek, melyek által Koppenhága, és Dániának Napkeleti Indiákon

lévő Birtokai között szakadatlanúl feltartathassék a' költsönös tudósítás, és ez által kipótolassék az a' fogyatkozás, melly eddig a' kereskedésben volt, a' szükséges tudósítások elkésése miatt. Minden esztendőben kétszer fognak ezen hajók Indiába, 's onnan ismét vízfőzra evezni a' szükséges hírekkel 's levelekkel. — Munkába vétetett az is, hogy itt is állíttassék fel a' Siketnémák oktatására Oskola, más Nemzetek példája szerént. Orvos Doktor Castbergre bízattatott, hogy ezen tziel elérésére utazzon azon Tartományokba, mellyekben vagynak ilyen Intézetek.

A' Batava Respublika Kormányfője Tagjai előterjesztése után, abban egygyezett meg a' Törvényhozó Tanács, a' nyugalomra bocsátott Katonatisztek fizetésére nézve, hogy a' Generális-Lieutenántok fizetése 3000 forintból álljon, a' Generálmajoré 2400, az Obersteré 1500, a' Fő Strázsamesteré 1200, a' Majoré 1000 forintból. A' Fő Kapitányoknak 800, az All-Kapitányoknak pedig 600 forint lesz a' fizetések. A' kik a' Respublikán kívül szándékoznak elkölteni jövedelmekét, azoknak csak fele fizetések jár ki.

A' Londoni hírek szerént, eleibe terjesztődik a' Parlamentomnak, hogy a' Wallisi Hercegnek még ki nem fizetett adósságát vegye által, melly adósság mintegy 240,000 font sterlingre megy. — A' híres Napper Tandy, Lord Pelhámhoz küldött Frantzia Országból egy levelet, mellyben kijelenti nyilván, hogy ő nem annak köszönheti megszabadulását, a' mit az említett Lord és Spencer mondtak rólla a' Felső Parlamentomban, hanem a' Bonapártének, és a' Frantzia Nemzetnek.